

Maturitní okruhy 2020/21

Psychologie, Sociologie/Antropologie

1. Sociologie	2
2. Sociologické experimenty	2
3. Anthropologie	2
4. Člověk jako osoba	2
5. Lidské jednání	2
6. Úvod do psychologie	3
7. Metody výzkumu psychologie	3
8. Předvědecká psychologie	3
9. Zrod vědecké psychologie	3
10. Psychodynamický přístup a psychoanalýza	3
11. Behaviorismus, gestaltismus a neobehaviorismus	3
12. Humanistická a kognitivní psychologie	4
13. Vývojová psychologie	4
14. Obecná psychologie I	4
15. Obecná psychologie II	4
16. Obecná psychologie III	5
17. Psychologie osobnosti	5
18. Stres a duševní hygiena	5
19. Sociální psychologie	5
20. Psychické a fyzické zdraví	5

1. Sociologie

- 1.1. Pojem sociologie – jeho obsah a původ
- 1.2. Místo sociologie mezi ostatními vědami.
 - 1.2.1. metody využívané sociologií
- 1.3. Stručný nástin historického vývoje sociologie
- 1.4. Auguste Comte
- 1.5. Emile Durkheim a další myslitelé

2. Sociologické experimenty

- 2.1. Stanfordský vězeňský experiment
 - 2.1.1. konkluse vedoucího experimentu Phillipa Zimbarda
 - 2.1.2. námitka Ericha Fromma, pochybnosti vzbuzující výpovědi účastníků experimentu
- 2.2. Milgramův experiment o vztahu poslušnosti a autority
- 2.3. Experiment konformity Solomona Asche
- 2.4. “bystander effect”

3. Anthropologie

- 3.1. Rozlišení fyzické, kulturní, filosofické anthropologie
- 3.2. Materiální a formální předmět filosofické anthropologie
- 3.3. Základní koncepce člověka
 - 3.3.1. Materialismus, naturalismus (Marx)
 - 3.3.2. Existencialismus Jean-Paul Sarty
 - 3.3.3. Tomistický koncept
 - 3.3.4. Z brahmanismu vycházející koncepty (hinduismus, buddhismus)

4. Člověk jako osoba

- 4.1. Lidská přirozenost
- 4.2. Substancialita člověka
 - 4.2.1. tělo a duše
 - 4.2.2. poznání (abstraktní) a svobodná vůle
- 4.3. Deterministické pojetí člověka
- 4.4. Vztah esence a finality u člověka

5. Lidské jednání

- 5.1. Rozdíl mezi deskriptivním a normativním přístupem
- 5.2. Etika – materiální a formální předmět
- 5.3. Kognitivní a nekognitivní etické systémy
 - 5.3.1. emotivismus (Hume)
 - 5.3.2. decisionismus (Hare)
 - 5.3.3. Aristoteles, Akvinský
 - 5.3.4. Camus, Sartre

6. Úvod do psychologie

- 6.1. Kde se vzala psychologie? Z jakého jazyka slovo psychologie pochází a jaký je význam tohoto slova
- 6.2. Souvislost s filozofií - popsat proč a jak spolu tyto vědy souvisí, nastínit filozofické kořeny psychologi
- 6.3. Definice psychologie dnes
- 6.4. Psychologie teoretická a aplikovaná - jmenovat systém disciplín a jak se vyvíjely
- 6.5. Uplatnění psychologů, rozdíl psycholog x psychiatr x psychoterapeut
- 6.6. Aktuální výzvy psychologie

7. Metody výzkumu psychologie

- 7.1. Základy vědeckého usuzování
- 7.2. Paradigma, teorie, hypotézy
- 7.3. Přímé a nepřímé zkoumání
- 7.4. Experiment, kontrolní a experimentální skupina
- 7.5. Korelace vs. kauzalita
- 7.6. Replikační krize v psychologii

8. Předvědecká psychologie

- 8.1. Animismus, antropomorfismus, magie
- 8.2. Thales, Herakleitos
- 8.3. Hippokrates, Galen
- 8.4. Sokrates, Platon, Aristoteles
- 8.5. Phillipe Pinel, Franz Gall, Phineas Gage

9. Zrod vědecké psychologie

- 9.1. Strukturalismus, funkcionalismus
- 9.2. Wilhelm Wundt
- 9.3. Edward Bradford Titchener
- 9.4. Introspekce a její historický kontext
- 9.5. Vliv fyziky a jiných přírodních věd na psychologii

10. Psychodynamický přístup a psychoanalýza

- 10.1. Definice a shrnutí podstaty přístupu
- 10.2. Sigmund Freud
- 10.3. Carl G. Jung
- 10.4. Metody zkoumání lidské mysli a terapie
- 10.5. Přednosti a nedostatky

11. Behaviorismus, gestaltismus a neobehaviorismus

- 11.1. Behaviorismus
 - 11.1.1. Definice a shrnutí podstaty přístupu
 - 11.1.2. Rané období - Pavlov, Thorndike
 - 11.1.3. John B. Watson
 - 11.1.4. Kritika behaviorismu
- 11.2. Gestaltismus - tvarová psychologie
 - 11.2.1. Shrnutí a podstata

- 11.2.2. Představitelé
- 11.2.3. Principy vnímání
- 11.2.4. Rozšíření otázky - přesah do gestalt psychoterapie
- 11.3. Neobehaviorsmus
 - 11.3.1. Co je "neo", v čem se liší od behaviorismu?
 - 11.3.2. B. F. Skinner
 - 11.3.3. E. L. Tolman

12. Humanistická a kognitivní psychologie

- 12.1. Humanistická
 - 12.1.1. Definice a shrnutí podstaty přístupu
 - 12.1.2. Carl Rogers
 - 12.1.3. Abraham Maslow
- 12.2. Kognitivní psychologie
 - 12.2.1. Definice a shrnutí podstaty přístupu
 - 12.2.2. Filozofické a psychologické základy
 - 12.2.3. Turing, počítačová metafora mysli
 - 12.2.4. Tolman, Hebb, Chomsky

13. Vývojová psychologie

- 13.1. Předmět zájmu, definice vývoje
- 13.2. Přístup ke zkoumání vývoje
- 13.3. Vývojová období člověka
- 13.4. Jean Piaget
- 13.5. Erik Erikson

14. Obecná psychologie I

- 14.1. Vnímání a čítí
 - 14.1.1. Definice, funkce vnímání a čítí
 - 14.1.2. Vývoj vnímání (přesah do vývojové psychologie)
 - 14.1.3. Sociální podmíněnost (přesah do sociální psychologie)
 - 14.1.4. Zákony vnímání (přesah do gestaltismu)
- 14.2. Vědomí
 - 14.2.1. Základní pojmy
 - 14.2.2. Úrovně vědomí
 - 14.2.3. Teorie vědomí
- 14.3. Představy
 - 14.3.1. Definice
 - 14.3.2. Typy představ
 - 14.3.3. Funkce představ

15. Obecná psychologie II

- 15.1. Paměť
 - 15.1.1. Jak si pamatujeme a uchováváme informace?
 - 15.1.2. Typy paměti
 - 15.1.3. Křivka zapomínání
 - 15.1.4. Strategie posilující zapamatování
 - 15.1.5. Miller a magické číslo

- 15.2. Myšlení
 - 15.2.1. Definice
 - 15.2.2. Indukce, dedukce
 - 15.2.3. Intuice, metakognice
 - 15.2.4. Vývoj myšlení (přesah do vývojové psy - Jean Piaget)

16. Obecná psychologie III

- 16.1. Emoce
 - 16.1.1. Definice, funkce
 - 16.1.2. Klasifikace emocí
 - 16.1.3. Vývoj emocí
 - 16.1.4. Teorie emocí
- 16.2. Motivace
 - 16.2.1. Definice, principy (homeostáza)
 - 16.2.2. Teorie motivace
 - 16.2.3. Vnitřní a vnější motivace
 - 16.2.4. Locus of control
 - 16.2.5. Lidské potřeby (přesah do humanistické psychologie)

17. Psychologie osobnosti

- 17.1. Historie zkoumání osobnosti
- 17.2. Teorie temperamentu
- 17.3. Interakce geny a prostředí
- 17.4. Vlastnosti a rysy osobnosti
- 17.5. Testy osobnosti a jejich nedostatky

18. Stres a duševní hygiena

- 18.1. Stres
 - 18.1.1. Definice stresu
 - 18.1.2. Teorie stresu
 - 18.1.3. Zvládání stresu (coping)
- 18.2. Trauma
 - 18.2.1. Definice
 - 18.2.2. Projevy
- 18.3. Duševní hygiena
 - 18.3.1. Syndrom vyhoření

19. Sociální psychologie

- 19.1. Úvod do oboru, významní představitelé
- 19.2. Sociální poznávání, postoje, sociální vliv
- 19.3. Mezilidské vztahy, láska, intimita, prosociální chování, konflikty, agrese
- 19.4. Skupiny, skupinové chování, teorie davu
- 19.5. Předsudky, stereotypy

20. Psychické a fyzické zdraví

- 20.1. Psychosomatická onemocnění
 - 20.1.1. Definice
 - 20.1.2. Nejčastější psychosomatická onemocnění

20.2. Vliv stresu na lidské zdraví

20.2.1. Fyziologické mechanismy, kortizol, HPA osa

20.3. Karteziánský dualismus a jeho vliv na současné uvažování